

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgård (VS):

Nu er det ikke hver dag, jeg har den fornøjelse at blive udråbt som en af borgerskabets bedste døtre, så det er om ikke andet lidt nyt for mig.

Fru Lilli Gyldenkilde sagde bl.a.: hvornår har arbejderne fået noget forærende i dette samfund? Ja, det er et rigtig godt spørgsmål. De får heller ikke en prut forærende ved dette forslag, som det foreligger, og nu taler jeg om dette forslag, for det er faktisk det, vi diskuterer i dag, og ikke en eller anden mulig diskussion mellem forskellige partier herinde på et andet tidspunkt og et andet sted, der handler om, hvordan man kunne sikre lønmodtagerne nogle bedre vilkår i vort samfund og en større del af kagen, hvis vi skal sige det sådan.

Min bedste vurdering af dette her er faktisk, at de radikale har været meget fair i det, de har skrevet, og at de har vurderet fuldstændig korrekt, nemlig at man vil få et større interessesammenfald mellem virksomhedslederne og arbejderne, og det bliver altså på virksomhedsledningens præmisser, man kommer til at fungere.

Så nævnte jeg et eksempel med miljø, og det vil jeg gerne udbygge lidt. Jeg vil naturligvis gerne være med til at gøre et indhug i overskuddet til enhver tid, men jeg synes, man skal bruge pengene til nogle andre ting end til at være en modydelse for, at arbejderne skal sidde med i virksomhedernes direktion, for det er jo det, forslaget handler om. Jeg synes, der er mange ting, man kunne bruge dem til: f.eks. uddannelse og kulturelle formål, men man kunne også bruge dem til at eksperimentere med forskellige former for investeringer i en virkelig samfundsnyttig produktion. Dette her er i virkeligheden bare at køre systemet videre, fuldstændig som det kører i forvejen, men det kommer til at fungere lidt mere smertefrit. Det bliver lidt lettere at få god profit i virksomheden, når arbejderne er med som medejere; det bliver lidt lettere at få gennemført en lang række ting, fordi den enkelte medarbejder selvfølgelig vil have en interesse i, at overskuddet bliver så stort som overhovedet muligt, også på bekostning af, at der så ryger nogle andre medarbejdere ud gennem rationaliseringer og dermed fyringer.

(Kort bemærkning).

Maisted (FD):

Herhjemme har vi et forholdsvis godt demokratisk system, og jeg kan ikke se, at der er noget, der hindrer fru Lilli Gyldenkilde, hr. Svend Auken og fru Lone Dybkjær i at starte en virksomhed og tage alle de ansatte, de nu ønsker, med og lade dem få medbestemmelse og dele overskuddet på lige fod, eller hvad de ellers har lyst til. Hvad i systemet forhindrer, at man gør sådan? Intet!

Så siger fru Lilli Gyldenkilde, at hun har dårlige erfaringer: dér, hvor medarbejderne har drevet en virksomhed, er der nogle andre grimme mennesker, der har sørget for, at en sådan virksomhed ikke kunne eksistere. Ja men det er jo ikke rigtigt, fru Lilli Gyldenkilde. En hvilken som helst sund og fornuftig virksomhed har lige vilkår med andre i dette land, og jeg synes, fru Lilli Gyldenkilde skulle starte en sådan virksomhed og være et godt eksempel for andre lønmodtagere. Vi er et lønmodtagersamfund – 85 pct. af alle mennesker i dette land er lønmodtagere – så der er altså et godt marked til at vise, hvordan tingene skal fungere efter fru Lilli Gyldenkildes mening, og at hun kan få tingene til at fungere langt bedre end de andre virksomheder.

Jeg tror, det er en fundamental fejl at gå rundt og tro, at det er lønmodtagernes brændende ønske. Nej, de vil meget hellere have råd til at kunne købe sig et sommerhus, de vil have ordentlige pensionsforhold, og de vil have ordentlige ansættelsesvilkår. Det er det, fagforeningerne skulle beskæftige sig med fremfor at føre politik. De har lyst til meget andet end at være medejere af virksomheder, hvor de kommer ud i en risiko, og hvor de altså risikerer at miste deres kapital, fordi der er så mange mennesker, der forplumrer hele ledelsessystemet, at det ikke kommer til at fungere fornuftigt.

Men gå hen og bevis det modsatte! Vi lever – endnu da – i et frit samfund og heldigvis i et kapitalistisk samfund. Hvis der skulle ske det modsatte, nemlig at det blev et socialistisk samfund, så gik det først rigtig galt for os alle sammen.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):